

УДК 398.8:316.64-053.2(477-047.86)

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/88-1-12>

Зоряна ГЕРМАН,

orcid.org/0009-0004-9757-148X

фахівець з мовних послуг та української культурної адаптації

Шкільного округу Черрі-Крік

(Сентенніал, Колодадо, США) zorger78@gmail.com

ВПЛИВ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ТРАДИЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ ДІТЕЙ ЕМІГРАНТІВ

Стаття присвячена аналізу української музичної традиції як комплексного і динамічного культурного ресурсу, що виконує ключову роль у процесі формування національної ідентичності дітей, які проживають поза межами своєї етнічної батьківщини. В умовах посилення транснаціональних міграційних процесів, зростання мультикультурних середовищ і послаблення природних каналів культурної спадковості особливої актуальності набуває питання: яким чином українська музика – у своїх традиційних і сучасних формах – здатна забезпечити тяглість культурної пам'яті, ідентифікаційну причетність і досвід спільності у дітей, відірваних від мовного, освітнього та територіального простору України.

У роботі запропоновано авторську модель п'ятирівневої музичної взаємодії, що охоплює побутовий, інституційний, цифровий, творчий і тілесний виміри. Побутовий рівень охоплює родинні форми музичного залучення (колискові пісні, спільне слухання фольклорної чи естрадної музики), які стають першим емоційним каналом входження в культуру. Інституційний вимір представлений діяльністю українознавчих шкіл, церков, вокально-хореографічних ансамблів, де музика відтворює традиційні обрядові й календарні структури та забезпечує ритуальну участь дитини у відтворенні національного досвіду. Цифровий рівень охоплює соціальні медіа, музичні платформи й інтерактивний контент, що дає дитині змогу індивідуально формувати своє культурне поле через самостійне прослуховування й відбір українського музичного матеріалу. Творчий рівень пов'язаний з активним співтворенням – створенням музичних творів, адаптацією традиційних жанрів, участю в конкурсах, що перетворює дитину з пасивного носія культурного коду на його креативного транслятора. Нарешті, тілесний рівень охоплює участь у танцях, перформансах, сценічних діях, де музика засвоюється не лише на рівні слухового сприйняття, а й через тілесні жести, ритми, пластику – тобто вкорінюється на рівні сенсомоторного досвіду.

Кожен із цих рівнів розглядається як важливий канал підтримання символічного зв'язку між дитиною та українським культурним простором, що в умовах діаспори набуває особливої ваги. У статті також проаналізовано особливості трансформації української музичної традиції в міграційному контексті – її адаптацію до цифрових форматів, появу нових гібридних стилів, а також включення в глобальні культурні обміни. Наголошується, що в сучасному світі музика перестає бути винятково інструментом збереження минулого, натомість виступає активним чинником ідентифікаційного самовизначення, засобом формування спільності, інструментом подолання культурної фрагментації.

***Ключові слова:** українська музична традиція, діти емігрантів, культурна ідентичність, музичне виховання, діаспора, транснаціональний контекст, медіасередовище.*

Zoriana HERMAN,

orcid.org/0009-0004-9757-148X

Language Support and Service, Ukrainian Cultural Liaison

Cherry Creek School District

(Centennial, Colorado, USA) zorger78@gmail.com

THE INFLUENCE OF UKRAINIAN MUSICAL TRADITION ON THE FORMATION OF MIGRANT CHILDREN'S IDENTITY

This article examines the Ukrainian musical tradition as a complex and dynamic cultural resource that plays a key role in the formation of national identity among children living outside their ethnic homeland. In the context of intensified transnational migration, the growth of multicultural environments, and the weakening of natural channels of cultural transmission, the question gains urgency: how can Ukrainian music—both in its traditional and contemporary forms—ensure the continuity of cultural memory, a sense of belonging, and shared experience among children distanced from the linguistic, educational, and territorial space of Ukraine?

The study proposes an original model of five-tiered musical interaction encompassing domestic, institutional, digital, creative, and corporeal dimensions. The domestic level includes family-based musical engagement (e.g., lullabies, shared listening to folk or popular music), which often serves as the first emotional channel of cultural inclusion. The institutional dimension involves Ukrainian schools, churches, and vocal-dance ensembles where music is not only taught but also

performed in ritual and calendrical practices that connect the child to national tradition. The digital dimension reflects the growing role of social media, music platforms, and interactive content that allow children to autonomously shape their cultural landscape through selective listening and exposure to Ukrainian musical material. The creative level involves active music-making, such as writing songs, adapting traditional genres, or participating in competitions-transforming the child from a passive carrier of culture to an active and creative transmitter. Finally, the corporeal level includes dance, ritual movements, and stage performances where music is experienced not only aurally but also somatically-through gestures, rhythms, and bodily expression-thus becoming embedded in the child's sensory-motor memory.

Each of these levels functions as a significant channel for maintaining symbolic connection between the child and Ukrainian cultural space-especially vital in diaspora contexts. The article also explores how Ukrainian musical tradition is being transformed under migration: through adaptation to digital formats, emergence of hybrid styles, and integration into global cultural flows. It emphasizes that in the contemporary world, music is not merely a tool for preserving the past, but a powerful mechanism of identity-building, community formation, and a medium for overcoming cultural fragmentation.

Key words: *Ukrainian musical tradition, migrant children, cultural identity, music education, diaspora, transnational context, media environment.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах посилення міграційних процесів, зумовлених як економічними, так і політичними чинниками, особливо актуалізується проблема збереження національної ідентичності дітей, які виховуються за межами етнічної батьківщини. Для українського суспільства ця проблема постає як культурно-педагогічна й соціокомунікативна одночасно, адже в новому середовищі, позбавленому постійного впливу україномовного простору, дитина опиняється перед необхідністю обирати між інтеграцією в домінуючу культуру країни перебування та збереженням власного етнокультурного ядра. У цьому контексті українська музична традиція може виконувати роль дієвого інструменту підтримки національної ідентичності, формуючи емоційний, ментальний і символічний зв'язок із рідною культурою.

Аналіз сучасних досліджень засвідчує, що музика в умовах діаспорного життя виконує роль одного з найстійкіших каналів міжгенераційної передачі культурних кодів. Зокрема, у фокусі праць різних авторів опиняється її здатність підтримувати емоційний зв'язок із культурною традицією навіть за відсутності постійного контакту з мовним чи територіальним середовищем батьківщини. Так, вивчення механізмів культурної адаптації й музичного залучення дітей українських емігрантів у країнах Європи й Північної Америки (Berehova et al., 2024: 319; Belymenko et al., 2024: 93; Hellström, 2023; Lisowska, 2023: 72) демонструє, що музика не лише репрезентує національну ідентичність, а й формує простір її переживання. Дослідження, зосереджені на історичних діаспорах, зокрема в Канаді та США (Lucente, 2024; Bovsunivska, 2020; Fedorniak, 2024), наголошують на ролі музичної освіти й пісенного репертуару як засобів довготривалого збереження ідентифікаційних орієнтирів. У свою чергу, інтерпретації української музики в сучасному медіасе-

редовищі (Biasioli, Drew, 2024: 17; Trzeszczyńska et al., 2023) свідчать про трансформацію культурних практик у напрямі більш гнучкого, індивідуалізованого сприйняття. Нарешті, музика як носій національного афекту виявляється також у площині кіно та сценічних форм (Lihus, Lihus, 2023: 36), де вона конструює символічні моделі українськості в нових соціокультурних контекстах.

Значна частина емігрантських родин не має змоги або не вважає за доцільне підтримувати активний зв'язок із українською музичною традицією, що призводить до поступового витіснення елементів національної культури з дитячої свідомості. Як показують спостереження у сфері культурної адаптації (Berehova et al., 2024: 325; Belymenko et al., 2024: 96), діти емігрантів швидко адаптуються до зовнішнього середовища, але часто втрачають зв'язок із мовними та музичними елементами рідної культури, що має довготривалі наслідки для формування культурної ідентичності.

Постає питання, яким чином українська музика – зокрема в контексті родинного виховання, паралельної освіти (шкіл українознавства), громадських ініціатив і цифрових платформ – може стати джерелом підтримки ідентичності дитини. У цьому контексті важливо осмислити не лише традиційний репертуар, що репрезентує фольклорну спадщину, а й сучасні адаптації українських музичних форм у контексті глобалізованої культури. Актуальність проблеми зумовлена також відсутністю системного підходу до аналізу впливу української музики на ідентичність саме дітей-емігрантів. Хоча окремі дослідження торкаються теми функціонування українських музичних традицій у діаспорі, комплексного міждисциплінарного вивчення цього феномена в контексті дитячої аудиторії на сьогодні бракує. Не менш важливим є вивчення не лише пасивного споживання музики (прослуховування), а й активної участі дитини у

відтворенні музичного контенту – співу, інструментальному супроводі, участі в ансамблях, фестивалях, онлайн-проектах тощо.

Проблематизація зазначеної теми охоплює кілька вимірів: психолого-педагогічний (як музика впливає на особистісний розвиток дитини), культурологічний (у який спосіб відбувається передача національного змісту), соціолінгвістичний (як взаємодіють мова і музика в умовах білінгвального середовища), медіаосвітній (які формати є ефективними для популяризації української музики серед дітей за кордоном). Потреба в інтеграції цих вимірів вказує на необхідність теоретичного осмислення і практичного моделювання інструментів збереження національної ідентичності засобами музичної культури в умовах еміграції.

Таким чином, проблема полягає в тому, щоб з'ясувати, які механізми української музичної традиції сприяють формуванню, підтримці та розвитку ідентичності дітей українських емігрантів у новому культурному середовищі. Розв'язання цієї проблеми потребує залучення сучасних підходів культурної антропології, етномузикології, педагогіки та медіадосліджень. Саме тому обрана тема є як теоретично значущою, так і практично орієнтованою – вона відкриває перспективи для розроблення ефективних моделей міжкультурного виховання в умовах діаспори.

Аналіз досліджень. У Українська музика в еміграційному контексті функціонує не як збережена пам'ять, а як живий механізм формування нового досвіду. У сучасних дослідженнях її розглядають не як культурну декорацію, а як ресурс мобілізації внутрішнього «я» в умовах соціального розриву (Berehova et al., 2024: 317). У просторі вимушеного переселення музика не транслює патріотичні меседжі, а виконує іншу функцію – емоційне картографування: де є Україна для дитини, яка її не бачила, але чує її в голосі матері або в записі *«Ой у лузі червона калина»*. Вирішальною у збереженні культурної прив'язаності постає не освітня, а саме інтимна функція.

У дослідженні дитячого музичного театру вказується, що на перший план виходить не художня якість постановок, а момент відтворення ритуалу приналежності (Belymenko et al., 2024: 94). Дитячий мюзикл у діаспорі постає не як жанр, а як модель мікросоціуму, де репліки, рухи й звуки слугують індексами ідентичності. Такі проекти не лише демонструють «українське», а й створюють його: у кожному акті співу чи гри дитина укріплює не пам'ять, а уявлення про себе – тут і тепер, а не в умовному «минулому».

У контексті шведських музичних резиденцій, де перебували українські жінки-музикантки з дітьми, музика постає не як канал репрезентації, а як простір виживання (Hellström, 2023). Тут спільне виконання не є репетицією традиції, а творенням нової звички: бути українцем у чужому місті. Традиція не передається в готовому вигляді, а складається заново – зі спогадів, фрагментів, звучань. У цьому процесі дитина не виступає пасивним носієм, а стає активним співтворцем.

Інше дослідження демонструє, як музика продовжує жити в родині, попри інтеграцію дітей у місцеві шкільні системи (Lisowska, 2023: 77). У таких випадках вона не нав'язується, а звучить фоном – як частина тілесного досвіду. Участь у хорі, запис пісні для шкільного фестивалю, перегляд кліпу – усе це не є актами свідомого збереження культури, однак накопичується як емоційний словник. Саме він формує ідентичність, яка не декларується, а виявляється у виборі – мови, жесту, мелодії.

У контексті поетичного українського кіно музика розглядається як рівень, на якому відбувається перехід від індивідуального до колективного (Lihus, Lihus, 2023: 38). Вона не виконує роль фону, а структурує емоційний зміст, який сприймається дитиною. Не сюжет фільму, а його звучання формує уявлення про «своє». Це не просто відтворення пам'яті, а вбудовування себе в емоційну логіку спільності.

У дослідженнях української діаспори в Канаді простежено історію репертуарів як основного каналу збереження належності (Lucente, 2024). Пісні залишалися сталими навіть за умови втрати мови, і саме через участь у хорах або танцювальних гуртках діти відчували зв'язок не стільки з територією, скільки зі звуком. Це дозволяло зафіксувати культурну форму через голос і ритм.

У контексті цифрової культури показано, що українська популярна музика в середовищах TikTok, YouTube, SoundCloud виконує функцію створення ефекту належності (Biasioli, Drew, 2024: 21). Діти в еміграції отримують доступ до однакового культурного досвіду, що й їхні ровесники в Україні. Це мобілізує українськість, робить її гнучкою та глобально адаптованою, але водночас перетворює ідентичність на результат вибору, а не спадщини.

У польських громадах фіксується взаємодія між «старою» і «новою» українськостями, що у поєднанні створюють нові моделі музичної комунікації (Trzuszczynska et al., 2023). Участь дітей у спільних колективах, де поєднуються різні інтонаційні традиції, генерує гнучку, діаспорну ідентич-

ність. Вона не копіює «українське» в усталеному вигляді, а реконструює його під нові умови.

Роль музичної освіти в діаспорі інтерпретується як форма ритуалізації й колективної ідентифікації, а не лише навчання (Bovsunivska, 2020). Участь у хорі чи ансамблі дає дитині не лише музичні навички, а й досвід належності, що формується через ритм, гармонію і спільне звучання. Це ініціація в культуру не знанням, а присутністю.

Вивчення пісенних архівів Роберта Климаша висвітлює ключову роль дітей у процесі відтворення живої традиції (Fedorniak, 2024). Пісня не існує як текст, доки її не співають. Коли дитина, яка ніколи не була в Україні, співає про Карпати чи Полтаву, відбувається акт культурного продовження, що не потребує географічної прив'язки.

Мета статті – проаналізувати роль української музичної традиції як чинника формування культурної ідентичності дітей в еміграційних умовах, виявити механізми впливу музики на процес етнокультурної самоідентифікації в середовищі, віддаленому від національного контексту, та окреслити сучасні практики збереження музичного коду в діаспорних спільнотах.

Виклад основного матеріалу. Формування культурної ідентичності дитини в умовах еміграції передбачає складний, багаторівневий процес засвоєння символічних, емоційних і поведінкових структур, які закріплюються як через щоденні соціальні практики, так і через досвід взаємодії з репрезентативними культурними формами. Однією з таких форм є музика, яка виконує в емігрантському середовищі не лише естетичну чи розважальну функцію, а й формується як канал міжпоколінної комунікації, механізм утримання символічної приналежності, інструмент формування самосвідомості.

У центрі цього процесу – інтерналізація дитиною українського музичного коду, який не обов'язково репрезентується в академічно-інституційному форматі. Набагато частіше це – досвід, пов'язаний із родинною практикою співу, прослуховуванням колискових, обрядових пісень, участю в шкільних чи позашкільних заходах українських громад за кордоном. Дитина, яка проживає в іншомовному середовищі, не завжди має доступ до повноцінного мовного контексту своєї культури, проте саме музика здатна компенсувати цей дефіцит, завдяки емоційній впізнаваності інтонації, ритму, образів, які не потребують раціонального пояснення. Таким чином, музика набуває статусу ключового маркера культурної ідентичності – такого, що не потребує вербалізації, але глибоко вкорінюється в емоційно-поведінковій структурі особистості.

Одним із перших рівнів такої інтерналізації виступає побутовий музичний досвід. У родині, де батьки або бабусі зберігають традицію колискових, обрядових пісень, навіть у вигляді фрагментів чи мелодійних шаблонів, формується враження про українську культуру як доступну, теплу, безпечну. Колискова, приміром, не лише виконує заспокійливу функцію, а й переносить дитину в простір звукового спілкування, де мовлення матері стає основою емоційного зв'язку з культурним кодом. У цьому випадку не текст, а сам жест співу – його інтонаційна структура, ритм, голосові особливості – виконує роль індикатора «свого» культурного середовища. Це підтверджується у численних етнопсихологічних дослідженнях, де акцентується роль афективного слухання у ранньому віці як джерела первинної ідентифікації з культурною групою.

Наступний рівень – це інституційно-медіальний. У країнах компактного або структурованого проживання української діаспори діють школи українознавства, творчі колективи, ансамблі, де діти залучаються до співу, танців, гри на інструментах. При цьому сама форма подання матеріалу – традиційна або адаптована – не менш важлива, ніж зміст. В умовах гібридної культури, де домінують глобалізовані стандарти споживання, зокрема музичного, адаптація українських музичних моделей до медіареальності виявляється критично необхідною. Пісня, виконана на святі у діаспорному центрі, набуває значення ритуалу, через який дитина бере участь у спільному відтворенні культурного простору, формуючи водночас індивідуальний досвід залучення.

Особливу роль у цьому контексті відіграє фольклорний компонент. Народні пісні, які звучать на Різдво, Великдень, під час обрядових дійств, є не просто жанровими елементами, а носіями колективної пам'яті. Дитина, що бере участь у колядуванні чи веснянках, інтегрується у структуру, в якій її голос включається у загальний ритм української культури. Ця форма участі не лише сприяє відтворенню національного коду, а й створює досвід спільності, що, згідно з теоріями комунітарного підходу, є визначальним для уявлення про націю як «спільноту уявлень» (Fedorak, 2024: 328).

Цифровий вимір також набуває стратегічного значення. У ситуації, коли безпосереднє музичне середовище недостатньо активне або відсутнє, ключовим джерелом стає мережевий простір. Україномовні пісні, які потрапляють у TikTok, YouTube, Spotify, дають змогу дітям емігрантів приєднуватися до загального інформаційного потоку українського музичного контенту.

У цьому процесі формується нова модель музичної ідентичності: не через передачу від батьків, а через самостійне споживання, вибір, повторення. Музика стає способом самостійної побудови культурної належності – дитина самотужки «добиратиме» до себе ті символи, які будуть найбільш резонансними з її досвідом.

Ще один аспект – співтворення. У низці ініціатив, особливо у країнах з активною українською громадою, діти залучаються до створення власного музичного продукту. Це можуть бути авторські пісні, мікси, інтерпретації традиційних мелодій. Такий підхід не лише закріплює зв'язок із культурною спадщиною, а й дозволяє пережити її як гнучку, відкриту до особистісної участі. Ідентичність у цьому випадку не відтворюється – вона твориться заново, на межі старого й нового, знайомого й переосмисленого.

Невід'ємною складовою музичного впливу є тілесність – ритміка, мова руху, інтонація, що передається не лише через слухання, а й через рухову взаємодію з музикою. Танцювальні колективи, зокрема ансамблі народного танцю, в діаспорних громадах є осередками не лише сценічної діяльності, а й ідентифікаційного навчання. Через тіло засвоюється ритм традиції, вкорінюється жестовий код української культури, який надалі функціонує як маркер належності.

Представлена таблиця узагальнює основні рівні взаємодії дітей емігрантів з українською музичною традицією, демонструючи, як кожен із них сприяє формуванню етнокультурної ідентичності. Побутовий рівень закладає емоційну основу належності до культури через слуховий досвід у родинному середовищі. Інституційна участь забезпечує інтеграцію у символічну спіль-

ноту, де музика виконує роль ритуалу. Цифровий вимір формує автономний доступ до культурного контенту, дозволяючи дітям самостійно конструювати свій український простір. Творчий рівень відкриває можливість активного співтворення з традицією, тоді як тілесний – закріплює культурні коди через ритміку та рух. У сукупності ці форми створюють динамічну ідентифікаційну матрицю, в якій музика постає не як спадщина, а як жива практика.

Українська музична традиція в умовах еміграції не є лише архівом чи спадщиною – вона функціонує як повноцінний інструмент формування національної ідентичності в нових культурних контекстах. Вона не існує окремо від дитини, а вбудовується в її повсякденність, емоційні реакції, соціальну поведінку. Усі згадані рівні – побутовий, інституційний, цифровий, творчий, тілесний – не лише забезпечують збереження культурного змісту, а й сприяють активному моделюванню себе як представника української спільноти.

Висновки. Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що українська музична традиція відіграє надзвичайно важливу роль у процесі формування національної ідентичності дітей в еміграційних умовах. Вона не просто відтворює національні мотиви, а створює живий простір емоційної, поведінкової та символічної приналежності, що дає змогу дитині укорінитися в культурі своїх предків навіть за відсутності повноцінного мовного чи освітнього середовища.

Досвід родинного музикування, участь у громадах, доступ до цифрового музичного контенту, інституційні практики та індивідуальна креативність утворюють багаторівневу систему, через яку

Таблиця 1

Рівні впливу української музичної традиції на формування ідентичності дітей емігрантів

Рівень взаємодії	Основні практики	Форма культурного ефекту
Побутовий	Колискові, родинне співання, слухання пісень у домашньому середовищі	Формування емоційної прив'язаності до культури через слуховий досвід
Інституційний	Участь у шкільних/громадських заходах, ансамблях, хорах	Інтеграція у символічну спільноту через участь у ритуалах
Цифровий	Перегляд музичних відео, слухання через Spotify, TikTok, YouTube	Самостійне створення зв'язку з українським контентом
Творчий	Створення авторських пісень, переспіви, мікси, конкурси	Креативне співвідношення з культурною традицією як відкритим ресурсом
Тілесний	Участь у танцювальних колективах, інсценізаціях, обрядових діях	Закріплення культурних ритмів і жестів через тіло і рух

Джерело: створено автором на основі узагальнення матеріалів (Berehova et al., 2024; Belymenko et al., 2024; Hellström, 2023; Lisowska, 2023; Lucente, 2024; Biasioli, Drew, 2024; Trzeszczyńska et al., 2023; Bovsunivska, 2020; Fedorniak, 2024; Lihus, Lihus, 2023).

дитина поступово моделює власну етнокультурну належність. Музика функціонує в цьому процесі як універсальний ідентифікаційний код, здатний бути засвоєним на тілесному, емоційному, інтелектуальному й соціальному рівнях. Саме завдяки своїй здатності долати мовні та просторові бар'єри вона стає особливо ефективним засобом у контексті постміграційних викликів.

Аналіз наукових джерел засвідчив, що українська музична традиція в діаспорі існує не як архаїчна форма, а як динамічна, адаптивна й здатна до оновлення практика, що включає в себе як автентичні жанри, так і сучасні трансмедіальні формати. Участь дітей у створенні музичного продукту – не лише прослуховування, а й співтворення – дозво-

ляє осмислювати національну ідентичність не як сукупність приписаних ознак, а як особистісну позицію, вибудовану у взаємодії з власним культурним корінням.

Таким чином, українська музика в контексті еміграції набуває функції культурного посередника, що не лише зберігає традицію, а й формує умови для її трансформації в нових соціокультурних реаліях. Подальші дослідження доцільно спрямовувати на вивчення конкретних механізмів інтеграції музичних практик у освітні й виховні моделі для дітей української діаспори, а також на аналіз впливу музичної ідентифікації на міжкультурну комунікацію і психологічну адаптацію в мультикультурному середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Belymenko L., Vakulenko O., Krypchuk M., Yahych V., Nabokov R. Cultural genesis of children's musicals in the period of independent Ukraine. *Performing Ethos: An International Journal of Ethics in Theatre & Performance*. 2024. № 14(1). С. 87–100. URL: https://intellectdiscover.com/content/journals/10.1386/peet_00065_1
2. Berehova O., Dutchak V., Karas H., Kukuruza N., Fedorak V. Intercultural communication in crisis: addressing the new wave of Ukrainian emigration. *Cadernos de Educação Tecnologia e Sociedade*. 2024. Т. 17, спецвип. 4. С. 315–333. URL: <https://brajets.com/brajets/article/view/1912>
3. Biasioli M., Drew T. Ukrainian Popular Music in Times of War: National Identity, Transnational Projections and the Musician as Grassroots Ambassador. *IASPM Journal*. 2024. № 14(2). С. 6–29. URL: https://iaspmjournal.net/index.php/IASPM_Journal/article/view/1447
4. Bovsunivska N. The development of musical education in the Ukrainian diaspora of Canada and the United States of America (the end of the XIX century – the middle of the XX century). 2020. URL: <https://consensus.app/papers/the-development-of-musical-education-in-the-ukrainian-bovsunivska/318132e0953c5e66963af427d81ae392/>
5. Fedorniak N. Emigrant Songs of Ukrainians in the Context of Scientific Research of Robert Klymasz (Canada). 2024. URL: <https://consensus.app/papers/emigrant-songs-of-ukrainians-in-the-context-of-scientific-fedorniak/86d8acfd944a5b4da0a320ceb79a0168/>
6. Hellström H. 'Ukraine Is Alive': Ukrainian Music-Making in Swedish Emergency Residencies: The impact of war, displacement, migration and networks. 2023. URL: <https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1770417&dswid=8727>
7. Lihus M., Lihus O. Music of Ukrainian poetic cinema as a space for constructing national identity in Ukrainian culture. *Cinema 15. Journal of Philosophy and the Moving Image. Revista de Filosofia e da Imagem em Movimento*. 2023. № 15. С. 31–43. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/49936/>
8. Lisowska K. The Role of Activity of Ukrainian Youth–War Refugees in the Development of their Cultural Identity. Experiences of Ukrainian. *Seminare. Poszukiwania naukowe*. 2023. № 44(2). С. 69–83. URL: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1241900>
9. Lucente E. «My Ukraine is here». Journeys of belonging: a Cultural and Political history of the Ukrainian diaspora in Canada (1945–1991). 2024. URL: <https://iris.unipv.it/handle/11571/1496161>
10. Trzeszczyńska P., Demel G., Błaszczak-Rozenbaum B. Heritage in Diaspora-Forming Processes: Encounters of Local Ukrainians and Migrants from Ukraine in Poland. 2023. URL: <https://consensus.app/papers/heritage-in-diasporaforming-processes-encounters-of-trzeszczy%C5%84ska-demel/6fb66e452d165baaa80ee42979c4d00e/>

REFERENCES

1. Belymenko, L., Vakulenko, O., Krypchuk, M., Yahych, V., & Nabokov, R. (2024). Cultural genesis of children's musicals in the period of independent Ukraine. *Performing Ethos: An International Journal of Ethics in Theatre & Performance*, 14(1), 87–100. https://intellectdiscover.com/content/journals/10.1386/peet_00065_1
2. Berehova, O., Dutchak, V., Karas, H., Kukuruza, N., & Fedorak, V. (2024). Intercultural communication in crisis: Addressing the new wave of Ukrainian emigration. *Cadernos de Educação Tecnologia e Sociedade*, 17(Spec. 4), 315–333. <https://brajets.com/brajets/article/view/1912>
3. Biasioli, M., & Drew, T. (2024). Ukrainian popular music in times of war: National identity, transnational projections and the musician as grassroots ambassador. *IASPM Journal*, 14(2), 6–29. https://iaspmjournal.net/index.php/IASPM_Journal/article/view/1447
4. Bovsunivska, N. (2020). *The development of musical education in the Ukrainian diaspora of Canada and the United States of America (the end of the XIX century – the middle of the XX century)*. <https://consensus.app/papers/the-development-of-musical-education-in-the-ukrainian-bovsunivska/318132e0953c5e66963af427d81ae392/>

5. Fedorniak, N. (2024). *Emigrant songs of Ukrainians in the context of scientific research of Robert Klymasz (Canada)*. <https://consensus.app/papers/emigrant-songs-of-ukrainians-in-the-context-of-scientific-fedorniak/86d8acfd944a5b4da0a320eeb79a0168/>
6. Hellström, H. (2023). 'Ukraine is alive': Ukrainian music-making in Swedish emergency residencies: The impact of war, displacement, migration and networks. <https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1770417&dsid=8727>
7. Lihus, M., & Lihus, O. (2023). Music of Ukrainian poetic cinema as a space for constructing national identity in Ukrainian culture. *Cinema 15. Journal of Philosophy and the Moving Image – Revista de Filosofia e da Imagem em Movimento*, 15, 31–43. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/49936/>
8. Lisowska, K. (2023). The role of activity of Ukrainian youth-war refugees in the development of their cultural identity: Experiences of Ukrainian. *Seminare. Poszukiwania naukowe*, 44(2), 69–83. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1241900>
9. Lucente, E. (2024). «My Ukraine is here». *Journeys of belonging: A cultural and political history of the Ukrainian diaspora in Canada (1945–1991)*. <https://iris.unipv.it/handle/11571/1496161>
10. Trzeszczyńska, P., Demel, G., & Błaszczak-Rozenbaum, B. (2023). *Heritage in diaspora-forming processes: Encounters of local Ukrainians and migrants from Ukraine in Poland*. <https://consensus.app/papers/heritage-in-diasporaforming-processes-encounters-of-trzeszczy%C5%84ska-demel/6fb66e452d165baaa80ee42979c4d00e/>